

სეცხლი

ფანი 10 კ.

„სეცხლი“ თუბინისკული ქურხალი.
 აღრესი: ტიფისი, ტ-ვო სორანი ღია
 „ПРИХ. III“

№ 1.

კარტიკატურებიანი ქურხალი

1907 წ.

ბურჟუას — მსხვერპლი.

ს ა ა ხ ა ლ წ ლ ო .

მსურს მოგილოცო ახალი წელი, საკეთილ-დღეო აჩნდეს კვალია, შური და მტრობა ძირს არ გვითხრიდეს, წარსულს გვიჯობდეს მომავალი.

ცარცვა და რბევა ქვეყნათ არ იყოს, უკანონობით გამეფებული, და ავაზაკათ არ იფლებოდეს, კაცი ხალხისთვის თავ-დადებული.

სიმათლის თქმისთვის არ ისჯებოდეს, მოგნიკებოდეს მეტი უფლება, და არ გიქადდეს დამნაშავეის სკამს, ტანჯულ ჩაგრულის გამოსარჩლება.

შენ საქმეს ნებით, შენ განავებდე, შენ ნაოფლარის იყო ბატონი, ღარიბს მდიდარიც აღარ სჩაგრავდეს, სათანასწორო იყოს კანონი.

მეტი უფლება ჰქონდეს მშრომელ ხალხს, არ აკლდეს პური და სიმათათი, და რასაც შეჰქმნის ოფლის დაღვრილა, თვითონვე იყოს იმის უფალი.

შენს საიდუმლოს ფულზე არ ჰყიდდეს, სოფლის მოხელე ჩინოსანია, სახლის გამჩხრეკათ ღმერთმა გაშოროს, ჯარის კაცებში ცენოსანია.

შენ პიროვნებას არ ამკირებდნენ, უფროსებს ჰქონდეთ მეტი სირცხვილი,

ხალხსაც აშორდეს ესოდენ ტანჯვა, არ აწუხებდეს სიმშოი წყურვილი.

საერთაო სურვილს მიზნათ თან სდევდეს, მტკიცე ძმობა და სიყვარულია, რომ გამაჩვევებულთ მტრებსაც ახარონ, ხალხის შეება და სიხარულია. აღექსანდრე კვაჩაძე.

ახალი ახმეში.

ეს ერთი ხანია რაც ბილისიდან ცნობილი „მიზინო“ გაფრინდა ჩვერეთში, მწყერების საჭერლად. გეტუბონდენ რომ ფოთში მსუქან, მსუქანი მწყერები დაუქერიან — მაგრამ ისეე გაფრინდა...

◆ სარწმუნო წყაროებიდან გავიგეთ, რომ „გოლოს კაცაზას“ ასოთ-ამწყობები გაფიცვას აპირებენ. შესაფერი მოთხოვნები შეუქმნავენ და ამ დღეებში წარუდგენენ რედაქციას (თუმცა რედაქცია აქნობამდისაც მოელოდა).

◆ ყვირილიდან გვატყობინებენ, რომ იქ გაფიცულან ყვირილის სტრაჟნიკები, მოითხოვენ მხოლოდ „პოლიტიკურ თავისუფლებას“.

◆ იბეჭდება ზე ამ მოკლე ხანში გამოვა ქართველთ-განმანათლებელის დიდი თხზულება. წიგნი შემკული იქნება ს. დ. ქება-დიდება ზე ლაძღვა გინებით.

◆ ძირულის ვაჭრები გვთხოვენ გამოვაცხადოთ, რომ მათ ესპირობათ კიდევ ერთი სტრაჟნიკი, ვისაც უნდა ამ ადრესით მიმართოს.

სტ. ძირულა — ნს.

◆ წვეის საზოგადოებიდან გვატყობინებენ, რომ იქ აღმოჩენილა შესანიშნავი ვეკილი ა. გ.—ძე. ვისაც რაიმე საქმე აქვს უეჭველათ გ—ძეს მამართონ, რომელიც პირნათლათ ასრულებს ყოველგვარ დაუღლებას.

ფ ე რ ს უ ლ ი.

(ანტურ შინდლერის.)

პ ი რ ე ლ ი დ ი ა ლ ო გ ი.

ჯანის კაცა და როსიანა ქალი. სდამოთა მოგვანათ, აუგარტენის სიდაზან.

როსკიბი. მოესწრები კიდე კახარამში მისვლას. მენდე, რომ ჩემთან უფრო ტკბილად იქნები.

ჯარის კაცი (მაჟსხლოვდება მას): ჰაი—ჰაი, რომ მართალია.

როსკიბი. სსსუ!.. ყოველ წუთს პოლიციელის თავ-დასხმას უნდა ველოდო!

ჯარის კაცი. რას მისხრობ?! პოლიციელი! აქა მაქვს!.. (მასჯაღს უჩვენებს)

როსკიბი. აბა, წაეიდეთ.

ჯარის კაცი. დამანებე თავი. სულ ერთია, მე ხომ ფული არა მაქვს.

როსკიბი. შენი ფული მე რათ მინდა.

ჯარის კაცი. (შეკრდება სანაყოფის გვერდით) ფული არ გინდა? ვინა ხარ, თუ ღმერთი გწამს?

როსკიბი. თუ ფულს მაძლევენ—დეე, მომცენ ერის კაცებმა. მაგრამ შენისთანეებს ფასი არაფერში არ მოეთხოვება.

ჯარის კაცი. უეჭველია, შენ ის უნდა იყო, ვის შესახებაც მელაპარაკებოდა მე გუბერი.

როსკიბი. არავითარი გუბერი მე არ ვიცი.

ჯარის კაცი. ეჭვ-ჭე! რალა თქმა უნდა,

რომ შენ ისა ხარ. არ იცი განა ყავახანა მიკობ-მოკიბულ მოხვეულში, საიდანაც ის გავყვა შენ?

როსკიბი. ლიმე! ცოტა ვინმეები გამოყოლია მე მაგ ყავახანადან?

ჯარის კაცი. „ჰაილა!“ გავსწიოთ!

როსკიბი. ახლა ხომ იჩქარი?

ჯარის კაცი. მაშ რალს ველოდოთ? ათ საათზე კახარამში უნდა გავჩნდე.

როსკიბი. დიდი ხანია, რომ სამსახურშიდა ხარ?

ჯარის კაცი. რას დეეძებ? შორსაა შენი ბანა?

როსკიბი. ათი წამის სასიარულო გზაა.

ჯარის კაცი. ვაი, რა შორს მდგარხარ! ქე მაინც მაკოცე.

როსკიბი. (გოჩნის მას), ასე სასიამოვნოა ჩემთვის მისი კოცნა, ვინც მომწონს.

ჯარის კაცი. ჩემთვის კი არა. მე მიინც ვერ წამოვად, ერთობ შორს მდგარხარ.

როსკიბი. აბა, იცი: მოდი ხვალ დღისით.

ჯარის კაცი. კეთილი მითხარი—სად?

როსკიბი. შენ მიინც არ მოხვალ!

ჯარის კაცი. თუ ესთქვი კიდევ...

როსკიბი. იცი, მეგობარო! თუ რომ შენთვის შორსაა, აი, აქეთ... მიბრძანდი... (უთითებს შიდასრე ღუნაის კაღისკენ),

ჯარის კაცი. როგორ?

როსკიბი. იქ ახლა სიწყნარია... არავინ არაა.

ჯარის კაცი. აი, ეგ კი არ ვარგა.

როსკიბი. ჩემი შეხედულებით კი სულ-ყოველისფერი ვარგა. არ დარჩები დღეს ჩემთან, ხვალ ცინ იცის, ვიცოცხლებთ თუ არა.

ჯარის კაცი. ჰე! წაეიდეთ—შოლოდ ჩქარა!

როსკიბი. ფრთხილათ! ხედავ, რა ბნელა? წავისხტება ფეხი და შეტოპავ დუნაიაში.

ჯარის კაცი. ეგ კიდე ყველაფერს ემჯობნება

როსკიბი. სსსუ! ჩემთ. საჯდომს ვუახლოვდებით.

ჯარის კაცი. როგორც ეტყობა, ამ ადგილის მდებარეობა ზედ - მიწვენიტ გკოდნია.

როსკიბი. შენისთანას საყვარლათაც არ დავიწუნებდი.

ჯარის კაცი. ძალიან ეკვიანდაც მოგეკიდებოდი.

როსკიბი. მეტად მალე გადაგაჩვევდი.

ჯარის კაცი. თუ რომ...

როსკიბი. იყურე! ხან და ხან აქ გაიფლის ხოლმე გუშაგი. დაიჯერებდი, რომ ჩვენ ქალაქ ვენის შუა გულშიდა ვართ?

ჯარის კაცი. აქეთ წამოდი, აქეთ.

როსკიბი. რას ამბობ? ფეხის გადაღმა-მალა საკირო, რომ წყალში ამოვყოთ თავი.

ჯარის კაცი. (მოესვენება) ჰაი, შე...
როსკიბი. მაგრათ შემომეჭველ...

ჯარის კაცი. მაგის ჯავრი ნუ გაქვს

.....

როსკიბი. საჯდომზე აჯობებდა...

ჯარის კაცი. აქ თუ იქ... სულ ერთია... აბა, ადექი.

როსკიბი. რალა გეჩქარება?

ჯარის კაცი. კახარამში მიგვიანდება... ისეც დავიგვიანე...

როსკიბი. მითხარი, რა გქვია?

ჯარის კაცი. რა შენი საქმეა, მე რაცა მქვია?

როსკიბი. მე კი ლეოკალია მქვია.

ჯარის კაცი. ბიჭოს! ჯერ არ გამოგონია მაგისთანა სახელი.

როსკიბი. გამოგონე, კაცო!

ჯარის კაცი. რა?

როსკიბი. შეგვოვესთვის მიინც მიბიძგე ორიოდ ფარა!

ჯარის კაცი. ერიჰა! საქმე იშოვნა ამ ტუტუტუცმა! მშვიდობით, ლეოკალია!..

როსკიბი. საძაველი! მიწის მულა!.. (ჯარის კაცე მიეფარება).

კრიჭა.

მ კ ე ლ ი ა მ ბ ა ვ ი.

შეხეთ რას სნადის დავითა თავის უტვიზო თავითა, ისე აღუზებს მოწაფეს, რომ ის პასუხს სცემს მკლავითა,

მას აქეთ განვლო კარგა დრომ, რაც მოხდა ესე ამბავი, მოსწავლის ცემა აღმზრდელსა შეექნა დასანანავი. ეს მოხდა ხუთი წლის წინეთ, ქალაქ თბილისის ზღოდესა, ტაძარსა მეცნიერების, — კეთილშობილთა ფუნდესა; ოდეს სკოლებში მეფობდა „რეჟიმი“ დამყაყებული და თვითნებობდა აღმზრდელი—ჩინებით დაბრმავებული, ოდეს ბოვშეების ნორჩ ტვინსა ამბინჯებდენ სრულთა, სწავლა ქალამნათ მიაჩნდათ, მეცნიერება ქუდათა; ოდეს იეფობდა ქრთამები, „პროტექტორ“, „რეკომენდატი“, ლარიბს „დეოკებს“ უსვამდენ, მდიდრისთვის იყო „პატი“... ოდეს ლარიბის ბიჭუნა სკოლიდან იდგენებოდა და მდიდრის შვილი, ცინდ გიქს!

„სტუდენტ-კურსისტათ“ ცხვებოდა!
 დაახ, აი ეს ამბავი
 მოხდა სწორეთ იმ ხანებში
 და ჩემი არა ბრალია,
 თუ მის გმირთ ეკეთ თვალებში.

ერთ ლარიბ-ლატაკ თავდასა
 ყავდა პაწია ვაჟა
 და მიაბარა სკოლაში
 იხიდა სწავლის ბაჟია,
 რომ ეგებ მისსა ბიჭუნას
 მიელო „იატეტატია“
 გამოსულიყო ნასწავლი,
 და არა კკუა—ფანტია;
 მაგრამ უმტყუნა ბედწავსა
 უმართლო ბედის წერამა,
 წელიში მოლუნა საბრალო, —
 დავით რინდის ქცევაში...
 მისი ბიჭუნა მეოთხე
 კლასშია ირიცხებოდა
 და სწავლის გათავებამდე
 ოთხი წელიდა რჩებოდა.
 პირველი იყო სწავლაში—
 ნიკით და გამკირიხობით,
 მაგრამ დახვდა სკოლის ბჭე
 დავით რინდის წყალობით.
 გადაემტერა ბიჭუნას
 რუსულის მასწავლებელი,
 თუ გინდ „ხუთებზე“ მიეგო,
 „ორების“ იყო მსმეველი.
 გადაემტერა, მაგრამ რა?
 (ეს ხომ ბუნების წესია?)
 იქ მკიდა ჩვენი აღმზრდელიც
 სადაც არ დაუთესია.
 და „ხუთის“ ნაცვლად „ორებსა“
 უხვათ უსევდა მოწაფეს,—
 (ეს ყველამ ვიცით სკოლებში
 ადგილი არ აქვს მოწამეს,
 რომ გამოირკვეს სიმართლეს);
 ამიტომ წლისა ბოლოსა
 ბევრი ეხვეწა მოწაფე
 ნიშნები გაუსწოროს!.)
 თქვენც არ მომიკვდეთ! აღმზრდელი
 სულ არ იბრტყედა ყურებსა;
 (მოწაფეს ქრთამი მიეცა?—
 სად იშოვიდა ფულებსა?!..)
 იფიქრა ერთხელ: აღმზრდელსა
 სხვებთანაც შეეხვეწეები
 და თუ მას არა,—სხვას მაინც
 მართალი შეეებრალეები!..
 და აი ერთხელ, როდესაც
 მასწავლებლები ბკობობდენ.
 შეიჭრა ჩვენი ბიჭუნა
 (ეგონა შეიბრალებდენ).
 და მოახსენა. „ბატონო,
 ყველა საგნებში ხუთი მაქვს
 მხოლოდ ჩვენს აღმზრდელს არ ვიცი
 ჩემთან სამტრობი რადა აქვს,
 რომ „ოთხის“ ნაცვლით რუსულში

მინიშნავს მხოლოდ „ორებსა“
 და სხვებს კი „ორის“ მაგიერ
 უსხავს „სამსა“ და „ოთხებსა!“
 გემუდარებით: ეხვეწენთ
 გადამისწოროს ნიშანი,
 რომ ამ წელს საწყალ მამაჩემს
 არ მიუვიდე პირზევი;
 არც მე დაკარგო მთელი წლის
 ნაშრომ-ნაღვაწი, ნასწავლი
 და მესუთემში ვადვიდე
 მამა ვახარო საწყალი!..
 გეფიცვით ყველას გაუსწრობ
 სწავლით და ყოფა ქცევითა,
 მაშ, შემახვეწეთ აღმზრდელსა,
 გთხოვთ, ეს სიკეთე ქენითა!
 ამ დროს წამოხტა დავითა
 თავის უტყინო დავითა
 და მოახსენა პედაგოგთ:
 „ნუ თუ თქვენ ვერა სცანითა,
 რომ ეს მოწაფე ღირსია,
 არამც თუ „ორის“ „ერთისა“,
 მისთვისც აღმზრდელსა ჩვენის მხრით
 ამაზე არა ეთქმისა,
 თვით მეც ერთ ჩემსა მოწაფეს,
 თუმც ვაკეთილი იცოდა
 მაინც კი „ორი“ დაუსვი,
 (საბრალო ოთხ დღეს ტიროდა).
 და ეს ურჩი კი ჩვენს საბჭოს
 მიმართავს ურცხვი თხოვნითა,
 რომ მისსა ბატონს აღმზრდელსა
 ჩვენცა მიემართოთ თხოვნითა:
 გადაუსწოროს ნიშანი
 და კლასში გადაიყვანოს;
 ეხლავე მომიხმეთ სტოროჟი,
 ეს გიყი ძირს ჩაიყვანოს!“
 აქ კი ვერ შესძლო მოწაფემ
 და მოახსენა: „ბატონო,
 როდესაც საქმის თქმა გინდა
 ჯერ უნდა აწონ-დაწონო,
 ეს მცნება თქვენვე გვასწავლეთ
 და თქვენვე არღვევთ პირველი,
 თქვენ კარში მაგდებთ იმ დროსა,
 როს თქვენგან შევლას მოველი;
 ნუ თუ ეს არის დღეს თქვენი
 კანონი სამართალია,
 რომ სწავლის კარი დაუბოთოთ
 იმას ვინც, რომ საწყალია?
 მაშ, ვაშა თქვენსა სახელსა,
 ტყუილო პედაგოგებო,
 მარცხენა ჯიბის მსახურნო,
 სამშობლოს დემაგოგებო!
 დღეს თქვენსა უსამართლობას
 ფას დასდებს მომავალია,
 და ვით უღირსთა გავადვენისთ,
 არ გიჩნდესთ გზა და კვალი!“
 აქ კი შეშფოთდა დავითა,
 ჰკრა მუჯღუგუნე მოწაფეს
 და მისმა აშხანაგებმაც
 ჩვენს დავითს ბანი მოსძახეს.

გადიკაპიწა მოწაფემ
 თვისი პაწია მკლავები
 და განიძრახა თვის გულში:
 „მე ამით გავემკლავები!“
 ჩასქიდა ხელი დავითას,
 მისცხო მარცხენა ყბაშია
 და ჩვენს უტყინო დავითას
 სისხლმა ახეთქა თავშია.
 ბუნის და სწეწავს მოწაფე
 უტყინო დავით რინდსა,
 მასწავლებლებიც ვერ ბედვენ
 გამოვსარჩლონ დავითსა
 და ამ ყოფაში დავითი
 გორაობს, როგორც ფინია,
 მოწაფე ურტყავს ცხვირ-პირში,
 მთლათ დაუბნია ტვინია!
 ბოლოს კი პედაგოგებმა
 შემოიკრიბეს ძალები
 და ააცილეს რა ყოფით
 დავითს მოწაფის მკლავები;
 შემდეგ ამისა შეიქნა
 სასტიკი გამოძიება,
 ყველა დაადგა ამ დასკვნას:
 „მოწაფე გიყი იჩნება,
 თორემ ის ვით შეგდავდა
 პედაგოგისა ცემასა.“—
 და ამა მიზნით ექიმიც
 დაესწრო იმა კრებასა.
 მან შეამოწმა მოწაფე:
 „შერყეულია ქკუაზედა!“
 და დაითხოვეს მოწაფე
 სკოლიდან ერთ კვირზედა.
 ასე, ამ გვართ მოწაფე
 დასტოვეს უბედურათა,
 თვით განცხრომისა მიეცნენ
 და ქეიფს ძველებურათა.
 მაგრამ ბოლოს კი შხამდებათ
 ძველი „საქმენი საგმირო“,
 ამისთვის ჩემი აზრითა
 უფრო ის არის საჭირო,
 რომ ამ გვარ კულსა შემთხვევებს
 კვლავ აღარ ქონდესთ ადგილი
 მასწავლებელთა საბჭოსთან
 მოწაფეთც ქონდესთ კავშირი,
 რომ მათთან ერთათ მშობლებმაც
 არჩიონ ყველა საკითხი
 და მომავალშიც არ გახდენ
 საიგნებელი, საკიცხი.

რა სიეკვოა, ჩვენც ვკიცხავთ
 მოწაფის ესდენ ბრიყვობას,
 მაგრამ არც აღმზრდელთ უწონებთ
 ცულულტობას და ფლიდობას.

ეშმაკი ჯოჯოხეთშილ.

(დეკარონდანი).

ოდესმე ერთ ქალოქშილ სცხოვრობდა ძალიან მდიდარი და გამოჩენილი კაცი, სხვა შეიღების რიტეშილ. მას ერთი ძალიან ლამაზი ქალი ჰყავდა — ალიბეკი. ალიბეკი თითონ ქრისტიანი არ იყო, მაგრამ ქრისტეს მოძღვრებაზე ბევრი რამ ვაეგონა, მოსწონდა იგი, ბოლოს კიდევ გასდასწყვიტა მომზადებულიყო ქრისტიანობის მისაღებათ. მას ურჩიეს, რომ წასულიყო სადმე უდაბნოში მოსცილებოდა ყველაფერ ცხოვრებრიც და წმინდა ცხოვრებით მომავალ ცხოვრებისათვის მომზადებულიყო.

ალიბეკი სულ 14 წლისა იყო და ძალიან გამოუცდელი ცხოვრებაშილ. ერთ მშვენიერ დღეს ალიბეკი გულდა გზას და დიდი ხნის სიარულის შემდეგ მივიდა ფივადის უდაბნოში, დიდი ხნის სიარულის შემდეგ დაინახა პატარა სახლი უდაბნოშილ და მიაშურა იმისკენ; კარებშილ მას ბერი შეხვდა, რომელსაც ძალიან გაუკვირდა ლამაზი ქალის მოულოდნელი სტუმრობა და კითხა თუ რისთვის არის იგი მოსული.

ქალიშვილმა მოუყვა წადილს და სთხოვა ხელმძღვანელობა გაეწია მისთვის.

ბერი აენტო ქალის სილამაზით, ალიბეკმა იგი მალე მოხიბლა და რომ ბერი არ შეეცდინა ბოროტ სულს, აჰამა საქმელი და მისაწავლა იქვე ახლო მცხოვრებ ბერზე.

ალიბეკი ისეთივე პასუხით გამოისტუმრა მეორე სულიერმა მამამაც და მანაც მისაწავლა იქვე მცხოვრებ ახალგაზდა ბერზედ.

დაღონებული ალიბეკი მივიდა ახალგაზდა ბერთან და უეშმო თავისი სურვილი. ბერი არ შეუშინდა ბოროტ სულს, და დიტოვა ალიბეკი თავის ქოხშილ. დაღამებისას მან გაუკეთა საწოლი დურწმებისაგან დაუგო თივა და დააწვინა.

ქალმა გაიხიდა ტანისამოსი და დაწვა დასაძინებლათ. აქ ბერმა ველარ გაუძლო მომხიბლავ სილამაზეს მშვენიერ კეკლუც ტანს ქალიშვილისას და დაიწყო იმაზე ფიქრი, თუ როგორ დააკმაყოფილოს თავისი მოთხოვნილება, ისე რომ ქალმა ვერცკი გაიგოს თუ რას სჩადის. მან დაუწყო გამოკითხვა ამ საგნის შესახებ და მის სასიხარულოთ აღმოჩნდა, რომ ქალმა სრულებით არ იცოდა კაცის თაობაზე არაფერი.

ბერი მას თანდათან უხსნიდა, თუ როგორი ბოროტი სული არის ეშმაკი და უთხრა რომ ეშმაკის ჯოჯოხეთშილ შეეგდება ერთერთ სულიერ საქმეთ ვიღებმა ადამიანსაო...

— როგორ კეთდება ევა—კითხა ალიბეკმა— როგორ უნდა მოახერხოთ, რომ ეშმაკი ჯოჯოხეთში შეეგდლოთ?

— ახლავე გაიგებ—მიუგო ბერმა.— შენ გაქვს ჯოჯოხეთი და უნდა გითხრა სიმართლე, რომ შენ თვით განგებამ გამოგგზავნა ჩემთან, რომ ჩემი სული იხსნა ბოროტებისგან. შენ იქნები ისეთი კეთილი, რომ ჩემ ეშმაკს შენ ჯოჯოხეთშილ დაამწყვედე, ამით მე მიხსნი ბოროტ სულისაგან და შენც კეთილ საქმეთ ჩაგეთვლება.

— ო... ჩემო სულიერო მამა—გულუბრყვილოთ მიუგო ალიბეკმა—თუ კი მე ჯოჯოხეთი მაქვს, მაშ ჩავადლო შენი ეშმაკი შილ.

— კეთილო შეილო! მე არ ვიცი როგორ გადაგიხადო მადლობა.

ამ სიტყვებით მან აუხსნა ალიბეკს, როგორ უნდა დაამწყვედიონ ეშმაკი ჯოჯოხეთშილ. ალიბეკს რომელსაც ჯერ არაფითარი ეშმაკი არ შეუგდია ჯოჯოხეთში, პირველათ ეხიზა და სთქვა:

— ო... რა საზიზღარი რამ იქნება ის ეშმაკი.

ერთგულლება.

შავი ყვავები.

— მოიცადე შეილო, შენ მალე ნახავ როგორი სასიამოვნო იქნება შენთვის ეშმაკის ჯოჯოხეთში და მწყველეთა; თავის სიტყვების დასამტკიცებლათ მან ბარე ექვსჯერ შეავლო ეშმაკი ჯოჯოხეთში. ბოლოს ეშმაკი ისე დაიღალა, რომ ძალღონე დაეკარგა და გაჩუმდა. მაგრამ იგი ისევ მომჯობინდებოდა შეიკრებდა ძალღონეს და და მერე ქალიც სიამოვნებით იღებდა მას თავის ჯოჯოხეთში. ასეთი თამაშობა ალიბეკს ძალიან მოსწონდა და ამბობდა.

— ტყუილი არ ყოფილა, როდესაც მეუბნებოდნენ ქრისტიანები, — სულიერი ცხოვრება უტკბესი რამ არის ქვეყანაზედო, მართლაც მე არ არიდეს არ გამოკეთებია ისეთი რამ რომ ამდენი სიამოვნება მაგრძნოს. ეშმაკის ჯოჯოხეთში და შეგდება უტკბესი რამ ყოფილა და სულღლებია ისინი ვინაც ასეთ სულიერი საქმეს არ მიხდევს, ამიტომ იგი ხშირათ მოდიოდა ბერთან და სთხოვდა, ეშმაკის ჯოჯოხეთში ჩაგდებს.

— სულიერი მამა, მე ხომ მისთვის არ მოგესულვარ აქ რომ უსაქმოთ ვიჯდე, წავიღეთ ჩაეგდოთ ეშმაკი ჯოჯოხეთში. როდესაც ეშმაკს ჯოჯოხეთში აგდებენ, (ალიბეკი კითხავდა მას).

— რისთვის მირბის ეშმაკი გარეთ — მან რომ იცოდეს რა სიამოვნებით იღებს მას

ჯოჯოხეთი იგი არასოდეს არ გამოვიდოდა იქიდან.

ბოლოს ალიბეკმა დაუწყო ბერს ხეყნა, ეშმაკი ხშირათ ჩაეგდოთ ჯოჯოხეთში. ბერმა აუხსნა, რომ ეშმაკის ჯოჯოხეთში შეგდება მხოლოდ მაშინ არის საჭირო, როდესაც იგი აღელვდება და სიამაყით თავს მალა წამოწევს, და ჩვენც ღვთის მადლით ისე დავსაჯეთ იგი, რომ ახლა ჩუმათ არის და ხმასაც აღარ იღებს.

როდესაც ქალმა შეხედა, რომ ბერს აღარ უნდა ეშმაკის ჯოჯოხეთში ჩაგდება, მან უთხრა.

— შენ კი გააჩუმე შენი ეშმაკი და აღარ გაწუხებს, მაგრამ ჩემი ჯოჯოხეთი კი მოსვენებას აღარ მძღვეს. ამიტომ კარგი იქნება რომ შენი ეშმაკით მომეხმარო და ჩემი ჯოჯოხეთი ისე მოვალალოთ რომ, როგორც შენ არ გაწუხებს შენი ეშმაკი ისე მე არ შემაწუხოს ჩემმა ჯოჯოხეთმა.

მაგრამ ბერს აღარ ქონდა ღონე რომ მისი ჯოჯოხეთი გაეწერებია, მის ბედზედ ალიბეკის მამა მთელ თავის ოჯახობით თავისვე სახლში გამოიწვია და ალიბეკი დარჩა მის ქონების ერთით ერთი კანონიერი მფლობელი. ამ დროს ერთმა ახალგაზდა კმაწვილმა, რომელმა სულ მთლათ შექამა თავის მამული, მოინდომა ალიბე-

კის შერთვა. მან ბერის სასიამოვნოთ, წაიყვანა ალიბეკი და დაიწერა ჯვარი.

როდესაც ქალები ჯვარის დაწერამდის ჰკითხავდნენ როგორ ემსახურე ღმერთსაოს ალიბეკიც უბასუხებდა მე ეშმაკს ვაგდებინებდი ერთ ბერს ჯოჯოხეთში. და ჩემმა საქმრამ კი წამომიყვანა და ეხლადარ შექმედება კეთილ საქმეების ჩადენა...

გამოკითხეს ისიც თუ როგორ ხდებოდა ეშმაკის ჯოჯოხეთში ჩაგდება და დაუწყეს სიცილი, შემდეგ დაამიდეს, რომ მის ქმარსაც შეუღლია ეშმაკის ჯოჯოხეთში ჩაგდება.

მას შემდეგ ეს ამბავი გაავრცელეს ქალაქში და სხვათა შორის ანდაზათაც კი გადქცა: „ყველაზე უფრო კეთილი და ღვთისთვის სასიამოვნო ეშმაკის ჯოჯოხეთში ჩაგდება“.

ამიტომაც თქვენ ახალგაზდა ქალეო ისწავლეთ ეშმაკის ჯოჯოხეთში ჩაგდება, ეს ორვე მხარესთვის სასიამოვნოა და კეთილ და ღვთისნიერ საქმეთ ჩაგეთვლებათ.

ა.—

გომიას ჩივილი.

უბედურ ვარსკვლავს რომ იტყვიან ნამდვილით იმ ვარსკვლავზე ცყოფილოვარ განჩილი მე უბედური და შეგწყალ წაღებული ვი, საწყალო გოგია ქურტაძე! საითაც გვიქვტვი, იქით წვიქვტვი! სადაც გადავდგი ფეხი მე უბედურმა ყველგან რაცხა ქაჯს და ეშმაკს გადავყარე. რაზე გამაჩინა იმ დალოცვილმა ღმერთმა, თუ კი ერთს ვერ მოვისვენებდი?! მწყერის არ იყო — ერთი გამოკვალე სიამოვნება და ისიც უხამ და ნაღველივით გამოამდინეს ცხვირში. რავა შეპირივით მომავონდება იგი დროი, გურიასი რომ თავისუფლება იყო. მთელი ქვეყანა ჩენი იყო მაშინ, რაც გვინდოდა იმას ეშობოდით. მასხოვს ჩვენ სოფელ კურცხიეთში ორშაბათ დილით პრისტავი და მამასახლის-მწერალი რომ ვიფრინეთ! სიკლით მოვკვდებო, რომ გამახსენდება, რავა ძუნძულ-ძუნძული გვიქცენ სოფლიდან. ჩვენ თვითონ ვიყავით პრისტავი და მამასახლის-მწერალიც. გაგმართავდით მიტინგს და რაც გვინდოდა იმას ვლახარაკობდით. ავდგებოდი დილას ადრე და ვადუკუიებდები ივანიკას — მიტინგზე წამოდი მეთქი. შევიყრილით თავს და ერთმა!

რა გინდა რომ არ ვლახარაკობდით. მარა ვაი ჩემ დღეს! ჩვენ ბედნიერებას უცბათ მოვლო ბოლო, გვეჩხედით და ერთ დღეს ჩვენ უკონციეთშიც ხმაი გავარდა ოსურგეთში „რექაცია“ შემოვარდნილა და არიქა უშველეთ, თვარა აქეთაც მოვაო. გამოვირდა რა „რექაცია?“ რა ჯანდაბაა? ბიკო, ვინცხა „რექაციას“ რავა შოუშინდები მეთქი. ყველა ტყისკენ გვიქცა, თუ რაზე ხაბაკი ქნდათ ყველა გაზიდა ტყეში. მე გვევიკიმე ჩემ ფაცხაში, ვევიუღვ გულზე ჩემი მაქახელა და ველდარაჯებ, ამა რაცხა „რექაცია“ მევიდეს ერთი ენახო მეთქი. ბევრი მხევეყნენ მეზობლები — ნუ გადარეულხარ წამოდი „რექაციას“ შენ ვერ მოერევიო, ოსურგეთი სულ თლათ გოდუწვიან. დოუნგრევიათო, მარა არ დევიჯერე, ვიფიქრე, რომ რაცხა „რექაცია“ დათვზე უმფროსი ნადირი ხომ არ იქნება? რავა შეიძლება რომ ტყვიას არ დაყვეს მეთქი! ჩემი მოკლული დათვი ოკი ფული გამოვიდა და „რექაცია“ რავა იქნება უმფროსი მეთქი. დავექვი ფაცხაში და ველი, კვარა საღამოს, შუაღამე იქნებოდა, ის იყო მიმედულია, რომ გავარდა თოფი, წამოვხტი ზეზე მეგონა ვინცხა სხვამ ესროლა „რექაციას“ და

ექვამე სირცხვილი მეთქი. გამოვარდი გარეთ. დედა რა ნახა ჩემმა თვალმბამთელი სოფელი ვადანათებული იყო, სახლებს ბრაილი გაქონდა. სინათლზე დევინახე ჩოხიანები. თოფებს ისერიდენ და კიეინით მოზობდენ ჩემსკენ. გამოვიკირდა, ბიკო, ავი რაფერი „რექაცია“ ყოფილა მეთქი. მე ერთი მეგონა და ბევრი ყოფილა მეთქი. ისევ თავს უშველი გოგვილა, თვარა შენ მაგენს ვერაფერს უხამ მეთქი — უთხარი ჩემ თავს და ვკურცხლე. სილაჩრე რომ არ შეემჩნიათ ერთი ორი კი გვეისროლე ჩემი მაქახელა, ვშვლოზე თავი ტყეში და გვევიქცი ჩემი თოფის ხმაზე ყველა ჩემსკენ გამეიქცენ და მომაყოლეს თოფები, მარა ამა რას დაინახავდენ ტყეში? ვევიდი ერთ კორტოხზე და ვადმევიხედე რა ღვინახა ჩემმა თვალმბამ? ჩემი საწყალი ფაცხა სანთელივით ავითოთ და ვარშევი ბუქნას ვადალიოდენ; ვამეიტანეს ჩემი ახალი შეკერილი ჩოხა და ორი ჩოხიანი აქეთიქით ეწიწებოდა, — არა მე წვეილებ არა მეო. სისხლი ყელში მომივიდა, მარა რას ვიხამდი?! ვიკინეფნახე და გოდუღე ქი გხას. ერთ დღეს ძირში ჩავარბე ჩემი მაქახელა, რომ არ წვეითომიენ ჭრევილი სტანციაზე. ვადვენევიტე: ვრახანს თუ-

პროზინცია.

მ. სოხუმი. უკვე ერთი თვეა, რაც სოხუმში ჩამოვიდა (დღღ-მამის სანახავათ) ოდესელი წმინდა წყლის რუსთა კავშირის თავმჯდომარე, პაწაწინა, ჯერ კიდევ ტუჩზე რძე შეუშუშრალი—ვლადიზნ-სკი. მათი ვერეთ წოდებულ „პროგრამის“ გავრცელება ქ. სოხუმშიაც სცადა, მარა მათდა სამწუხაროთ, მისი „საპროგრამო“ პროგრამამ ფესვები ვერ მოიმაგრა და ერთი თვის ცდამ უნაყოფოთ ჩაუარა; დღეს ბ. ვლადიზნსკიმ სხვა ხერხს მიმართა: თავისი წიგნ-ბროშურები მღაზიებში დააქვს და ვაჭრებს ემუდარება—გააყოფილეთ თქვენს მუშტრებს საჩუქრათ ეს „საამდროვო“ წიგნებიო, მარა ვერც ასეთი ხრიკით გააწყრა. გულ-ნატყენ ვლადიზნსკიმ სთქვა: „მეგონა სოხუმი ჩემი სამშობლო იყო, მარა შევეცდარე-ვარო“. როგორც სარწმუნო წყაროდან გავიგეთ თავისი „ლიტერატურული“ ნაწარმოები თურმე, ბ. ვლადიზნსკის სოხუმი გადააქვს.

დ. ნოდლაში. ვინც ხშირათ ადევნებს თვალ-ყურს ჩვენ ჟურნალ-გაზეთებს იმას გათვალისწინებული ექნება ის უკიდურესი მდგომარეობა, როგორსაც განიცდის დღეს დასავლეთ საქართველო და განსაკუთრებით სამეგრელო სურსა-

თის მხრივ, მაგრამ მიუხედავათ ამისა ჩვენი დაბის ახლო—ნახარბოლუს მონასტერში სცხოვრობს ერთი სულიერი მამა—5 ქა—ძე, რომელმაც თავის დრამაში მთელი სოფელი გააძვალ-ტყავა და რაც კი ამ სოფელში ან ქვაბი, ან ნოხი (ხალიჩა), ან სამოვარი, ან ქვეშავები და სხვა რამ მოიპოვებოდა ყველა თავის სახლში გადაახიდინა, ნაოლაოევის ბაზიზბუზუც სტრაფირიკებს, მაგრამ მოგეხსენებათ, რომ ეს ნივთები არც მოიხარშება და არც შეიწვება, ამიტომაც სულიერ მამას გადაუწყვეტია, რომ რაც კი რამ მოგროვილი ნივთები აქვს ყველა საჯარო ვაჭრობით გაყიდოს და ამოღებულ ფულით თავისი გაუმძღარი ქუჩი დაიკმაყოფილოს, თორემ ლამის არის სიმშლით სული გავპაროს, თუმცა თითო ინჯრაზე ერთი ხონჩა სიმინდის ღობი და ორი ქოთანის ღობიო არა ყოფნის.

ერთი მრევლთაგანი.

სოფ. დიდი-ჯიხანიში. აფთიაქარმა ბესარიონ ჩომახიძემ თავისივე ნებით მიყიდა საზოგადოებას აფთიაქი 3000 მან. ვიყავით საზოგადოებრივად რამდენიმე არჩეული პირი და დავალება გვქონდა ფულის შეგროვებაზე. დანიშნულ ვადაზე მიუტანეთ ფული თავისავე აფთიაქში და ვთხოვეთ პირობის შესრულება. ბ. ჩომახიძემ კი ცივი უბრათ გამოგვისტუმრა,

ბნელ ოთახში, იმისთანა მტრალი ოთახი იყო, რომ ღორი დეიხარბოზდა შიღ. არ გასულა ერთი საათი, რომ კიღომ მორკეეს სხეები და ოთახი თლათ გვიქედა. გამოვიკირა რა ამბავი იყო და დავეკოხე ერთს,—ვინც სამუშაოზე არაა იქერენო. ვიი, დედა! რავე სამუშაო? მოყვარესთან ჩამოვედი და რა უნდა ვიმუშაო აქნა ყანას ხომ ვერ მევიკიდებდი ზურგზე—მეთქი? ცოტა ხანს მერე დამიბახეს. მიმიყვანეს პრისტავი. შენი სახელიო? მკითხა. „გვიორგი მეთქი.“ მამის სახელიო? „ონისიმე მეთქი!“ მამაშენი „რევოლიუცია“ ხომ არ იყო? გამეცინა—„რევოლიუცია კი არა კივი ქადის ქამამ და-არჩო მეთქი. მამა ჩემი არა და მე კი ვარ რევოლიუცია მეთქი!“ ამის გაგონებაზე წამოვარდა გახვლებული და იმისთანა მხეთქათ თავში, რომ თვალები დამიბნეულა. აბა აჰას რავე მეფიომენდი და შეეხტი; მინდოდა შუაზე გაეგლიჯა დედა გაგლეჯილი, მარა მოვარდენ აქეუ იქიდან გოროდოვოები და იმდენი მირტყეს, რომ ძვალი რბილათ მომიქციეს. მირტყამდენ და მივიკიროდენ: „აჰა, შენი რევოლიუციაო!“ კარგი საჩოხე შალიგით, რომ მომთვლეს—ბარე სამი პალური მონარტყეს და გარეთ გამომაგდეს. „წაღი

ულალატა თავის პატიოსან სიტყვას საზოგადოებაზე მიცემულს და აგრეთვე თავისავე ხელმოწერილ პირობასაც, ამიტომაც იმას განცხადება გამოუკრავს და საზოგადოებას ატყობინებს რომ ის ყიდის საქარათ კარგ შემოსავლიან აფთიაქს იფათ, სურვილი აქვს მიყიდოს ღარიბ ხალხს, რადგან ისინი ძლიერებარლებიან. პირობაზე ხელს მოვაწერო და პატიოსან სიტყვასაც მივეცემა, თუ რომ არ დამქირდა პირობის დარღვევა. თუმცა პირობაზე ხელის მოწერა ადვილია, მაგრამ შესრულებისათვის საჭიროა პატიოსნება ტ სინდისი. ამ უკანასკნელზე კი ეს ვაჰბატონი მწყარალათ გახლავსთ.

პატარა ჰიომურხი. რეაქციის ნაშობ-ნაწარმა ფორუდის სპუსკის გამეგ გ—შაში—ძემ 26 ივნისის საღამოს 6 საათზე ბანქო ითამაშა და რაც რამ გააჩნდა სულ წაავო, ამის გამო საშინლათ გაპარზდა და ჯავრი ერთ თავის მოუშავებე იყარა და ლახათიანათ დაანორწყალა. ამ ამბით შეშინებული მუშები ღმერთს ეხვეწებოან, რომ ბანქოს თამაშობაში კვლავ აღარ წაავოს, თორემ, თქვენი მტერია, აღარც ერთ მის მუშას არც კიბილი და არც წვერა ულვაში და ან თმა შერჩეს, თორემ საიკიოს გასტუმრებას კიდენ ჯან და სულე ვავარდეს.

ფარ-ღონი.

ხალამპრესთან და ხეტიალს და ჩურჩუტს რომ დაიწყებო. რალას ვიზამდი ვაქაკი რამ არ ვყოფილიყავი ტირილს დევიწყებდი, მარა რა მექნა? დავლუნე თავი და წვევდი ხალამპრესთან. ვუამბე ყველაფერი. ბევრი იცინა და მითხრა, აქანა ძმო ისეთი „რეჟაქცია“, რომ გარეთ ვეღარ გამოვსულვართო. გამოვიკირა,—ბიქო! „რეჟაქცია“ გურიში დევტიე და ასე მალე რავე ამევიდა აქანა მეთქი?!. ამ ჩემ სიტყვებზე ხალამპრე კიღამ გასკდა მუცელზე იმდენი იცინა. „რეჟაქცია“ ერთი კი არ არის, ახლა ყოლგან არისო. დიდხანს ვილაპარაკეთ, ცის, ბრის. მერე ვივანშმეთ და დავეწვიეთ, ასე შუღამე იქნებოდა, იმისთანა ტკბილ სიხვარში ვიყავი, რომ ყორიფელი გაქირებმა დამამეწყდა. უცებ ისეთი მუშტი მომხვდა გვერდში, რომ ვიფიქრე აგი „რეჟაქცია“ მეცა მეთქი. დავაქტირე თვალები და რას ვხედავ? თავზე პრისტავი, საღდათები და გოროდოვოები მადგანან, საწყალი ჩემი ხალამპრე გოუქჩაფათ. „ესტავაიტო!“ დამიყვირა პრისტავმა. „იო სპიტ მეთქი—და დაენაბეთვალები“ „კაკოი სპიტ? ესტავაიტო!“ და მომარტყეს თოფის კონდახი. „პოკოლუსტა პოდოყდი, კაი სიხვარი ვენახე, კონჩილ და პატომ ესტავი მეთქი“

გუნდებო.

გავიფრინდა სიხარული,
დაგვიძიოდა ჯვარის ზღვა.
ვინც დაგაწვა ტვირთად ზურგზე,—
ჩენი ცოდაც თავზე იღვა...
ვითა მონა ბრმა, მორჩილი
ვართ მის კარზე მიჯაჭვული! —
სულს გვიბრუნებს მხოლოდ ტრფობა...
მაგრამ ქალის სიყვარული
ახლანდელი...
დელი! დელი!

ერი, ბერი, ძმა და მტერი,
გარეშე თუ შინაური
ყველა ქედში გვარკობს სადგისს,
ყველას უნდა სამსახური.
— დედ და ღამე შრომობ სხვისთვის
მორჩილი და თავ-დახრილი;
ხსნას კი ვლი მემკვიდრისგან...
მაგრამ—უი!—მამავ, შვილი
ახლანდელი...
დელი! დელი!

ვინც ახერხებს და გერევა,—
ის აბრყევებს ხოლმე ბრიყვებს—
და შენ სულ სხვა ქვეყნებისკენ
ოთის გიშვერს და იქ გისტუმრებს.
ეს ქვეყანა კი მას უნდა,
სურს განცხრომა, ღვინი, შვება.

ღ კილომ დაწანებ თვალეზი. „ვაზიტიო“ —
დევიყირა იმ ოჯახ დასაქცევმა. ავი კი
ველარ მეფიზინე. „რაჲ კვტარი კი არ
ვარ ზაჩემ ვაზიტი?“ მე თვითონ ავღვებ
მეთქი. ავღექი. ბაშფორიო—გუშინ ხომ
ნახე მეთქი, სკორიო! რას ვიზამდე? მი-
ჩევი. წყითხა პრისტავმა და მკითხა
ხალაპრეს საიდან იცნობო. დედავ, წა-
ხთი! რაჲ საიდან ვიცნობ, ხალაპრე ჩე-
მი ბიძაშვილია მეთქი. აბა, შენც „ცო-
ციე“ ყოფილხარ და უნდა დაგიტიროთო.
გამიკრეს ხელეზი და მე და ხალაპრე
მიგვადუნძულეს უჩასტკაში. იმ ღამეს
შეგვავდეს სააწყალიაში. მეორე დღეს
ხალაპრე ადრე წყიყვანეს საცხა და მე
პრისტავთან მიმიყვანეს. პრისტავმა კი-
ლომ მკითხა „ცოციე“ ხარ თუ არაო?
ბიჲო! „ცოციე“ ვარ აბა, „რეჲციე“ ხომ
არ ვიქნები მეთქი? ჩემი გულიხა რეიზა
იწუხებთ თავს, ისეც უჩასტკაში გადმო-
სახლდები, სანამდი აქეთ დავრჩები და მე-
რე ქე წავალ კუნცხეთში მეთქი. გე-
ცინა. შენისთანა „ცოციები“ რომ იყვენ
ყველა—რაღა გეჲკირსო! დოუძახა გარო-
დოვისი და უთხრა: „გეიყვანე! კაი, კაი,
მიყოლე და გოუშვიო“. გამომიყვანეს
ეზოში მომარტყეს ღ გამიშვეს. „ვაი, დედა!
თქვენ თუ ჩამოდიოთ კუნცხეთში გიტე-

შენ ოცნებობ ხმელი კუქით...
მაგრამ სული და ცხოვნება
ახლანდელი...
დელი! დელი!...

მორიელი.

„ჩემს დამსახლებებს!“
—
ტყუილია ზოგის სიტყვა—
შენ არ გნებავს ჩემი შეველა,
ამხანაგობის ძახილით
თვისთვის ზრუნავს თურმე ყველა!
—
მე მეგონა ახალ კვეშირს
ძარღვით ქონდა თბილი გული,
მაგრამ-ვაი ამის მომსწრეს!—
ძარღვი იყო თურმე „ფული.“

გავიგე და გულის ძაფი,
ჩანგურით აძგერილი,
გამიწყდა და იმ დღის უკან
უიმილო თვალით ვსტერი!

რისთვის მიგვდი უბედურო,
რაც ოცნებას მომიტყუადე?
თვალ-ახვეულს სანუგეშოდ
მხოლოდ შენი თავი მყავდა.

ახლა, როცა უიმილო
ველარა ვძრავ პირში ენას,
მავ ღალატის სუსხის გამო
ვზღუდავ ხოლმე წარმოდგენას.
კრიჭა.

რებთ ყოფას მეთქი, მივახანე და ვდურთე.
გამოვტი ქუჩაში და გევიქეცი. ვიყან-
ტალე ხან ერთ ქუჩაზე და ხან მეორეზე,
არ ვიცოდი საით წავსულიყავი. ბოლოს გა-
მასხნდა, რომ ქარვასლაში ერთი მოყვარე
კილო მყავდა—ქრისტესია ცუტქაძე. ბე-
ზია ჩემის ბიძაშვილის ცოლის მახლის
მონათლულის ცოლის ძმის შვილი იყო.
ქარვასლაში პრიკაჩიოთ იყო. გავსწიე
მისკენ. მივედი ქარვასლასთან და გევი-
ხედე და რა დევინახე: მოგლიჯინობენ
ყაძახები. თვალეზი ისე დეგრაჲვენ, რომ
ცოფიანი ეკონებოდა კაცს. შუაში ორი
ფაიტონი მოდიოდა. მიმიხალვოდენ თუ
არა, უტბათ რაცხამ იმისთანა მბრიგაა
რომ ვიფიქრე ქარვასლა დამეცა თავზე
მეთქი,—ერთ საყენზე კი შევტი. თვალის
დაკანკურება ვერ მოვასწარი, რომ მბრიგვეს
მეორე, მესამე, მეოთხე, მეხუთე, შეიქნა
ბრიგინ-ბრიგინი, გრიალ-გრიალი, ხათქა-
ხუთქი. გევიხედე ერთმა ყახახმა ქნა ზი-
კუნტალი, სხვებმა ისე მოკურცხლეს,
რომ სულ მიწას ეცხებოდნენ. თვალეზი
დამინდელა, სეთი გავქცეულიყავი არ
ვიცოდი. ყველა წვილი-კვილით მირბო-
და. ვიკადრე მეც და ვკურცხლე, აქეთ
გავტი, იქით გავტი და უცუფათ ერთ
გაროდოვისი ზე კაკალ გულზე შევავტი.

წერილი „ქაალის“ ჩადაჯიის მიხარტ *)

მოგესხენებათ, რომ ამერიკასა და და-
საელეთ ევროპაში ქარწინებას დიდი
ყურადღება აქვს მიქცეული.
ეს ასეც უნდა იყოს, ვინაიდან ქარ-
წინება ისტორიული მოვლენაა, და, რო-
გორც ასეთი, ის არაა უცვლელი. ის
განუწყვეტლივ განიცდის ცვალებადობას.
ამერიკასა და ევროპაში ამ ცვალება-
დობის შესასწავლათ და ფართე მასის-
თვის გასაცნობათ აუარებელი ყურნალ-
გაზთები არსებობენ.
კაპიტალისტურმა წარმოებამ ძველი
ოჯახი დაანგრია, მისი წმიდათა-წმიდა
ფესქვემ გათელა. ბევრ ქალსა და კაცს
ან ერთათ მოუყარა თავი ფაბრიკა-ქარხ-
ნებში, ან დააშორ-დააქტემა. ცა. ლუქმა
პურზე ზრუნვისა, ხვალინდელ დღის ში-
*) ჩენი რედაქცია სრულიად თანხმება ამ წე-
რილის ავტორის აზრს, მხოლოდ საჭიროა, რომ
ამის შესახებ რამდენიმე პირებმა გამოხატვეან
თავისი აზრი და რედაქციას აცნობონ: დაუქურენ
მხარს ისინი ავტორის აზრს თუ არა. უფრო სა-
სურველია, ამის შესახებ ჩენი ჟურნალის მკი-
თხელება ქალეზამც ამოიღონ ხმა და თავისი
ზარი გამოხატვეან და შემდეგში რედაქცია ყოველ
ღამეს იხმარს მკითხველების სურვილი, დააკმა-
ყოფილოს, რამდენათაც ეს მას შეეძლება.
რედაქცია.

იმ უბედურს შიშით ისე გაშტერებოდა
თვალეზი და დაეფრინა პირი რომ პირში,
რომ შევტომოდი ვერაფერს გეიგებდა-
ექენით ორივემ კოტრიალი. დავაპირე
წამოხტომა და გაქცევა, მარა მტაცა ფეხში
ხელი, მოვარდენ სალდათები და გარო-
დოვიები და დამიშინეს ზოგმა ხიშტი,
ზოგმა თოვის კონდახი. დამინდელა
თვალეზი და წვეიქეცი. ვიფიქრე ახლა
კი მოვკტი, რაცხა „რეჲციე“ ახლა
პირ და პირ დამეტაცა მეთქი. როცა
გონს მოვედი ხელ-ფეხ შეკრული ვი-
ყავი და თავზე ღენფარილი მადგა.
თვალეზი დამიბრიალა და დამიყვრა: „პო-
დლეე! დეროლისტი! ისპროპრიატორო“
„ზაჩემ დენგი ვზიალო“. მე დეროლისტი
არ ვარ „ცოციე“ ვარ, დენგი დეჲ რუბ-
ლია ესტ მეთქი, ვუთხარაი. „ფრიოშო, ჩა-
მოგახარობო, ზაჩემ ბოშში ბრიალიო“.
ვინ იყო შენი ამხანაგები საღ არის ფუ-
ლენიო? ვერ გევიგე რას მელაპარაკებოდა:
მე ქრისტესისთან მივიდილო ქარვასლაში;
რაცხამ ბრიგა და გევიქეცი ბრიალიო. „ი-
ტეჲ პოკაიეო!“—დამიყვრა და წვილა-
გამიკრეს მაგრათ ხელ-ფეხი და წამათ-
რიეს ციხეში. ჯერაც არ ვიცი მე უბე-
დურმა რა ამბავი იყო და რა მოხდა, ქე
ვარ ახლა ციხეში. ჩემი ცოდა მის კი-
სერში ვინც ის ფულეზი წელიო.
მურთუშ-ოლი.

შისა, სწავლისა ან სიმდიდრის. შექმნის გამო არც ქალს და არც ვაჟს არ რჩება დრო იფიქროს თავის ბუნებრივ იდეალზე — „ნახევარზე“. მაგრამ ბუნება თავისი სხიულობს. ამ დროს ერთდებიან ისეთი პირები, რომელთა შორის არავითარი შესაერთებელი ძაფი არაა. ერთ ხანს ერთი და მეორეც ატყუილებს თავს, მაგრამ მოგეხსნებათ ტყუილ მოკლე ფეხები აქვს; ის მალე იჩენს თავს, და აი იშლება უფსკრული მუღუღეთა შორის, და იწყება მათი ზნეობრივი და სულიერი ტანჯვა-ვაება;

აი ეს გაზეთები რამოდენიმეთ ამის დავიდან ასაცდენათ და მაქანკლური ქორწინების მოსასპობათ ვრცელ ადგილს უთმობენ თავიანთ ფურცლებზე შეუღლების მსურველთა განცხადებებს.

ახლანდელს ქალიც და ვაჟიც თავის გარეგნულ და შინაგან თვისებებს, ცოდნას, მისწრაფებებსა-იდეალს და ნივთიერ მოძღვებას. თუ განცხადებაში მსურველმა იპოვა თავის იდეალი, მაშინ ჩაიდება მიწერ-მოწერა და კარგათ ვაცნობის შემდეგ ქორწინდება.

ჩვენში მრავალი ჟურნალ-გაზეთები არსებობს ამა თუ იმ მიმართულებით; მაგრამ დღემდე ისეთი დიდი მოვლენა, რაგორცაა ქორწინება, უყურადღებოთაა მიტოვებული; თითქოს ის განუყენებელი რამ იყოს, ან სრულიათ უმნიშვნელო.

ამ უქანასკნელ ხანებში რუსეთში უკვე გამოდის რამდენიმე სპეციალური გაზეთი ქორწინების შესახებ.

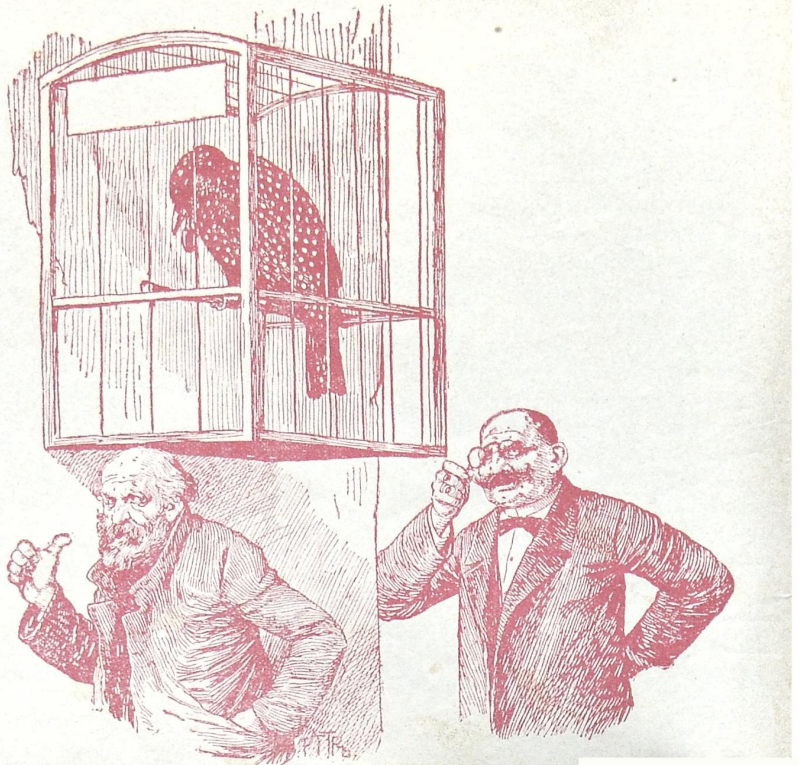
მე მაგონი, დროა ჩვენშიაც მიექცეს ამ საგანს ყურადღება, მაგრამ სპეციალურათ ქორწინების შესახებ გაზეთის გამოცემა ერთობ დიდ ხარჯს მოითხოვს, რაც შეუძლებელია ამ ეპოქათ.

ამისთვის კარგი იქნება, რომ თქვენ სახუმარო გაზეთში გახსნათ ქორწინების სერიოზული განყოფილება და გასართობს სასარგებლოც შეუერთოთ.

განყოფილება ერთობ სერიოზული უნდა იყოს.

ის უსდა ცდილობდეს გააცნოს ფართე მასსას სხვა და სხვა ხალხების ქორწინების ფორმები სხვა და სხვა ეპოქაში, გამოამზეუროს ეხლანდელი ქორწინების სიყალბე-სიღუბსკირე და აღნიშნოს მომავალი ქორწინების კანტორებიც; აგრეთვე დაუთმოს ალოგი დაქორწინების შესახებ განცხადებებს. რის საიდუმლოცაა რედაქციითი სასტიკათ უნდა დაიცოს, აღნიშნოს საყურადღებო ამბები, რომლებიც ყოველ დღეს ხდება დაქორწინებისა და განქორწინების წიაღებზე და სხვა.

ე. გოგობერიძე.

სიტყვის და ბეჭდვის თავისუფლება.

— რას გამოიწუქუღსარ და ფეხსუ გვომის თავა ჯანა ცაქეს?
 — რასა, ჩემო კარგო და იმაცოშგადაკარ, რომ შეთოსუ დუ-
 მასოფას შე ან აიარჩათან!

ეს ნაშეზე სხვა და სხვა მახსებების გამო დღემდის ვერ გამოვიდა თმცა ნახეკარი ჟურნალისა ოჯახი თვის წინეთ არის დაბეჭდლი.

რედ.-გამომცემელი კ. სალუქვაძე.